

MAKSU- JA TOLLIAMET

Erisused tulumaksuga maksustamisel

Sisukord

Juriidiliste isikute vaheliste laenu- ja omakapitali struktureerimistehingute maksustamine (DPD/EPD)	3
<i>Mõisted</i>	3
<i>Mis on debt ja equity push-down tehingud</i>	4
<i>Ärilise eesmärgiga tehingud ei ole maksustatavad</i>	5
<i>Maksustatavad tehingud</i>	6
<i>Maksustamise alused</i>	10

Juriidiliste isikute vaheliste laenu- ja omakapitali struktureerimistehingute maksustamine (DPD/EPD)

Niinimetatud **debt** ja **equity push-down** tehingud

Maksukorralduse seadus annab Maksu- ja Tolliametile õiguse ja kohustuse avaldada oma veebilehel maksuseaduste selgitamiseks juhendeid, mille eesmärk on tagada seaduste ühetaoline kohaldamine (**maksukorralduse seaduse § 15**).

Juhendit ei saa käsitleda Maksu- ja Tolliameti siduva või lõpliku hinnanguna konkreetse maksumaksja või tehingu maksustamisel, vaid see on abiks hindamiseks, millisel juhul võib maksuhaldur juriidiliste isikute vahelised laenu- ja omakapitali struktureerimistehingud kvalifitseerida maksustamise ebakõlaks või lähtuvalt sisust agressiivselt planeeritud kuritarvituseks ja seetõttu tulumaksuga maksustada.

- ✓ **Mõisted**
- ✓ **Mis on debt ja equity push-down tehingud**
- ✓ **Ärilise eesmärgiga tehingud ei ole maksustatavad**
- ✓ **Maksustatavad tehingud**
- ✓ **Maksustamise alused**

Viimati uuendatud 18.12.2024

Mõisted

- ✘ **Equity push-down** – võlakohustuse konverteerimine allpool asuvate ühingute koosseisu või omakapitali sissemaksete õiguste liigutamine allpool asuva äriühingu koosseisu.

- ✘ **Debt push-down** – võlakohustuse liigutamine kontsernistruktuuris allpool asuvate ühingute kanda.
- ✘ **Emaühing** – ühing, kellel on valitsev mõju aktsiate, osaluse või häälteenamuse tõttu ühe või mitme äriühingu üle (**äriseadustiku (ÄS) § 6 lg 1**).
- ✘ **Tütariühing** – ühing, mille üle on teisel äriühingul (emaühing) valitsev mõju osaniku, aktsionäri või lepingu alusel (**ÄS § 6 lg 2**). Juhendi kontekstis on tütarühing ühing, kes omab reaalselt majandustegevust.
- ✘ **Kontsern** – emaettevõtja koos tütarettvõtjatega moodustab kontserni (**ÄS § 6 lg 3**).
- ✘ **SPV/SPE** – *special purpose vehicle/entity*; äriühing, mis on loodud kindla eesmärgi täitmiseks. Juhendi kontekstis on tegemist ühinguga, kes loodi eesmärgiga soetada sihtühing.
- ✘ **Sihtühing** – *target*; juhendi kontekstis äriühing, keda soovitakse osta.
- ✘ **Ühinenud ühing** – juhendi kontekstis sihtühingu ja SPV või sihtühingu ja tütarühingu ühinemisel tekkinud ühing.
- ✘ **Seotud isikud** – isikud, kellel on ühine majanduslik huvi (**tulumaksuseaduse § 8**).

Viimati uuendatud 19.12.2024

Mis on debt ja equity push-down tehingud

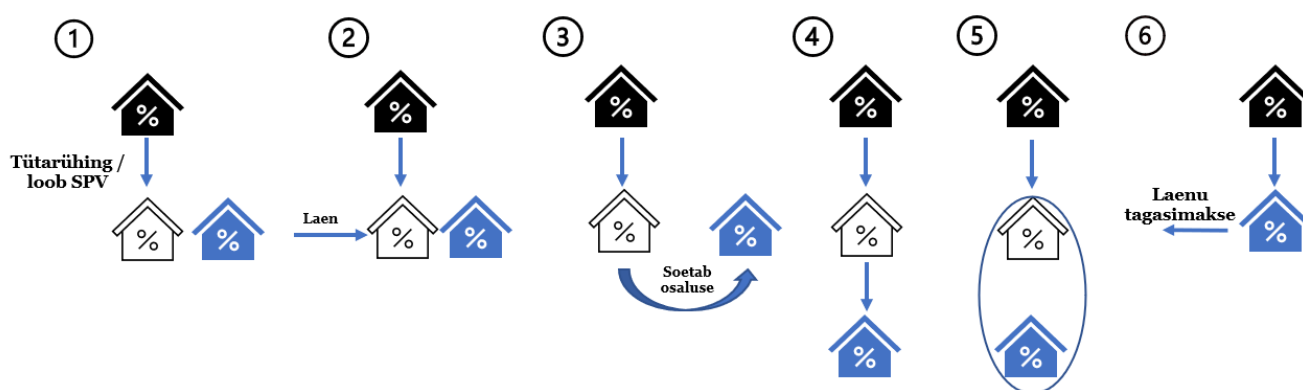
Äritegevuses on laenu kasutamine igapäevane praktika ning tehingute finantseerimisel kasutatakse nii krediidiasutusi kui ka muid finantseerimisallikaid. Praktikas soetatakse sageli laenu abil ka äriühinguid.

Debt push-down tekib laenu abil äriühingu omandamisel siis, kui ühel ühingul (vt joonist 1, musta värvi emaühing) on soov omandada teine ühing (joonisel sinist värvi sihtühing), kuid ta ei tee ostutehingut ise, vaid laenu võtab ja ostutehingu sooritab tema kontrolli all olev teine ühing (valget värvi tütarühing või SPV). Pärast ostutehingu läbiviimist ostetud sinist värvi sihtühing ja laenu võtnud valget värvi SPV ühendatakse.

Equity push-down erineb *debt push-down* tehingust vaid selle poolest, et laenu võtmise asemel teeb must emaühing omakapitali sissemakse SPVsse või konverteeritakse antud laen omakapitali. Muud tehingu sammud, sh ühinemine ja võlakohustuse tagasi maksmine, toimuvad sarnaselt *debt push-down* tehinguga.

Sinist värvi sihtühing saab soetustehingu tulemusel valget värvi ühingu tütarühinguks ehk jääb kontsernstruktuuris alla poole. Kuna võetud laenukohustus jäetakse tehingute kokkuvõttes sinist värvi sihtühingu kanda, siis toimubki n-ö „võla alla surumine” või „omakapitali alla surumine” musta värvi emaühingu tasandilt sinist värvi tütre/SPV tasandile, mida tuntakse rahvusvaheliselt kui *debt push-down* või *equity push-down* tehingut.

Joonis 1

Äriühingute omandamiseks on mitmeid viise, kuid juhendis kasutatakse läbivalt lihtsustatud näidet kolme ühinguga, kus huvi sinist värvi sihtühingu ostuks on musta värvi emaühingul, kuid ostutehing viiakse laenu abil läbi valget värvi tütarettevõtte/SPV tasandil.

Viimati uuendatud 18.12.2024

Ärilise eesmärgiga tehingud ei ole maksustatavad

Debt push-down tehingud on laialdaselt levinud äripraktika ning selliseid tehinguid ei maksustata tulumaksuga siis, kui nad ei põhjusta maksustamise ebakõla ja võla alla surumisel ning hilisemal SPV/tütarühingu ja sihtühingu ühinemisel on majanduslik sisu ja ärintõhus põhjendus. Näiteks ei ole reeglina maksustatav **joonisel 1** kajastatud tehing olukorras, kus see tehakse isiku poolt, kelle põhiline äritegevus seisnebki ettevõttesse investeerimises (osaluste soetamises ja võõrandamises) saamaks sealt tulu ning tehingu eesmärk on ärintõhus.

Juhend ei selgita majanduslikku sisu ega too üksikasjalikke põhjendusi olukordadest, kuna need võivad maksuasjade lõikes varieeruda. Küll aga võib piisavaks äriliseks põhjenduseks lugeda olukorda, kus mõnest eriseadusest tulenev nõue ei võimalda maksumaksjal tehinguid teisiti struktureerida või kui võimendusega väljaostutehingul on äiline eesmärk.

Illustreerimaks ärilise eesmärgiga tehingut, võib tuua näite kaasusest, kus mitu erinevat investorit, kes tegutsevad investeerimisega läbi valdusettevõtete, asutavad investearingu tegemiseks uue äriühingu ehk SPV. Näiteks soovivad neli investorit soetada kinnisvara omava äriühingu eesmärgiga kinnisvara arendada ja teenida tulu läbi kinnisvara rentimise või kinnisvara rentimisega tegeleva ettevõtte võõrandamise. Selleks asutatakse uus äriühing, milles igal ühel on osalus valdusettevõtete kaudu 25%. Loodud SPV võtab sündikaatlaenu kahest pangast kinnisvara omava äriühingu soetamiseks. Pärast laenu võtmist soetatakse kinnisvara omav äriühing ning SPV ühendatakse sellega. Seejuures oli tehingu eelselt olemas juba äriplaan kinnisvara arendamiseks ning selged kalkulatsioonid, mis kinnitavad tehingu tegemist perspektiiviga teenida sellest tulu. Viimane aitab kinnitada asjaolu, et tehing tehti selliselt ärilisel eesmärgil. Täiendavalt mängivad rolli asjaolud, et tegemist oli sündikaatlaenuga ja investoreid oli neil. Sellises olukorras on äärmiselt vähe tõenäoline, et finantseerimisasutused oleksid olnud valmis tehingut finantseerima, andes laenu neljale investorile eraldi. Ka on tavapärane, et laenu tagamiseks on finantseerimisasutusele oluline laen viia kinnisvara omava äriühingu tasandile, et laenu või intressimaksete võlgade tekkimisel oleks antud näite puhul võimalik kinnisvara võla katteks pantida või halvemal juhul isegi võõrandada.

Viimati uuendatud 18.12.2024

Maksustatavad tehingud

Debt või *equity push-down* tehing võib tuua kaasa maksukohustuse juhul, kui on tegemist maksustamise ebakõlaga (**tulumaksuseaduse (TuMS) §-d 54⁶–54⁹**) või tehingu või tehingute ahela põhieesmärk või üks põhieesmärkidest on saada maksueelis (nt pääseda tulumaksukohustusest), mis on vastuolus kohaldatava maksuõiguse või välislepingu sisu või eesmärgiga, ja mis ei ole kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid arvesse võttes tegelik (**TuMS § 5¹**). Juhendis selgitatakse, milliste tehingute puhul võib esineda maksustamise ebakõla ning milliste tehingute puhul võib maksuhalduri hinnangul olla tegemist kuritarvitusega.

Võla või omakapitali alla liigutamine toob Eestis registreeritud äriühingule kaasa maksukohustuse (maksustamisest juhendi peatükis „**Maksustamise alused**”), kui struktuuriga luuakse topelt mahaarvamise või topelt maksuvabastuse võimalus. Juhendi kontekstis tähendab topelt mahaarvamise võimalus seda, et üks ja sama kulu arvatakse tehingute tulemusel tulust maha mitmes jurisdiktsioonis.

Selle tulemusel on maksustatav kasum mitmes jurisdiktsioonis sama kulu võrra väiksem.

Topelt maksuvabastus tähendab seda, et üks ja sama tulu vabastatakse *debt push-down* skeemi tulemusel tulumaksust mitmes jurisdiktsioonis. See tähendab, et tulult ei maksta üheski jurisdiktsioonis tulumaksu ehk tulu jääb mitmes jurisdiktsioonis maksustamata.

Lisaks on maksustatavad *debt push-down* tehingud, kus selle tulemusel saavutatakse olukord, kus kulusid saab arvesse võtta ühes jurisdiktsioonis, kuid struktuuriga seotud tulusid ei lisata maksustatava kasumi hulka teises jurisdiktsioonis. Näiteks olukord, kus sama laenukohustuse intressikulu on maksustatavast kasumist maha arvatav ühes jurisdiktsioonis, aga intressitulu ei ole maksustatav teises jurisdiktsioonis.

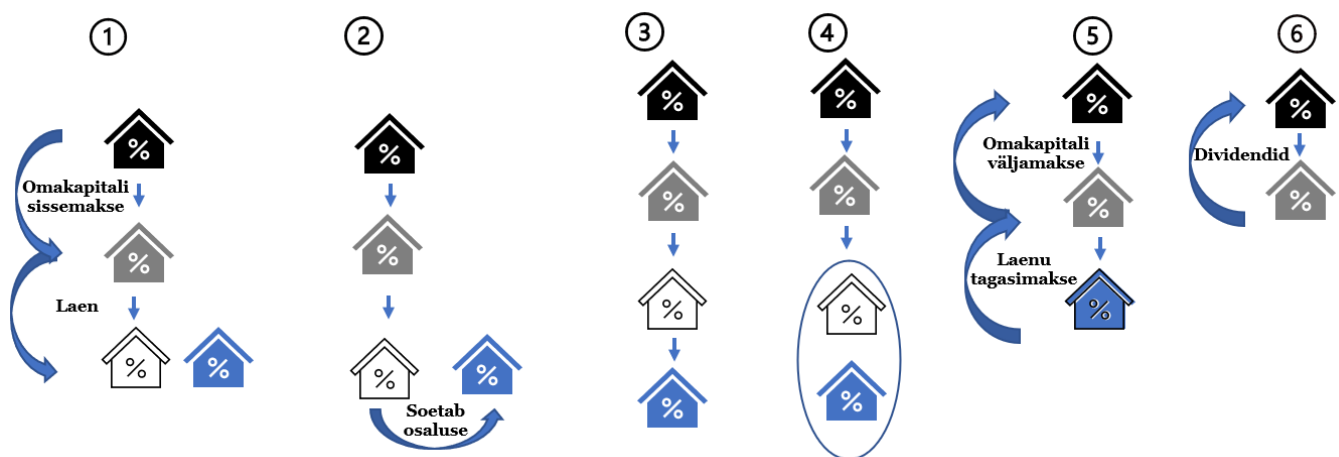
Juhendis toodud näidete puhul on maksustatavad sellised tehingud, mille tulemusena saavutatakse topelt mahaarvamine, topelt maksuvabastus või ühes jurisdiktsioonis mahaarvamine ja teises jurisdiktsioonis maksuvabastus ehk teisisõnu olukord, kus üheski jurisdiktsioonis ei teki maksukohustust.

NÄIDE 1

Eestis registreeritud emaühing soovib osta Eestis registreeritud sihtühingut. Tehingu tegemiseks asutatakse kaks SPVd. Struktuuris ülevalpool olev SPV (joonisel 2 halli värvi) asutatakse jurisdiktsioonis, mis ei maksusta intressitulu ja osaluse müügitulu (välismaal). Teine, struktuuris allpool olev SPV (joonisel 2 valget värvi) asutatakse Eestis.

Eesti sihtühingu soetamist finantseerib emaühing, tehes halli värvi SPVsse omakapitali sissemakse. Halli värvi SPV annab omakorda saadud omakapitali sissemakse laenuna või omakorda **omakapitali sissemaksena**¹ edasi valget värvi SPV-le (joonisel 2 punkt 1). Saadud vahendite abil ostab valge SPV sihtühingu (punktid 2 ja 3), misjärel toimub valget värvi SPV ühendamine sinist värvi SPVga (punkt 4). Ühinemise järgselt maksab sihtühing järk-järgult saadud laenu ja intressid või omakapitali tagasi halli värvi SPV-le, kes teeb omakorda musta värvi emaühingule omakapitali väljamakse (punkt 5).

Joonis 2

Halli värvi SPV tasandil intressitulu ei maksustata ja Eestis saab ühinenud tütarühingu tasandil intressikulu tuludest maha arvata, mistõttu on Eestis maksubaas väiksem. Tehingute tulemusel saavutatakse olukord, kus kulu on ühes jurisdiktsioonis maha arvatav, aga teises jurisdiktsioonis samas summas tulu ei maksustata.

Lisaks võõrandab halli värvi SPV mõne aja möödudes sihtühingu ning jagab emaühingule võõrandamisest saadud tulu arvelt kasumit (punkt 6). Halli värvi SPV jurisdiktsioonis osaluse võõrandamise tulu maksustamisele ei kuulu ning kasumi jaotamisel rakendub Eesti musta värvi emaühingule vabastusmeetod (**TuMS § 50 lg 1¹**). Selle tulemusel saavutatakse olukord, kus ostu-müügi tulu ei maksustata Eestis ega ka üheski teises jurisdiktsioonis.

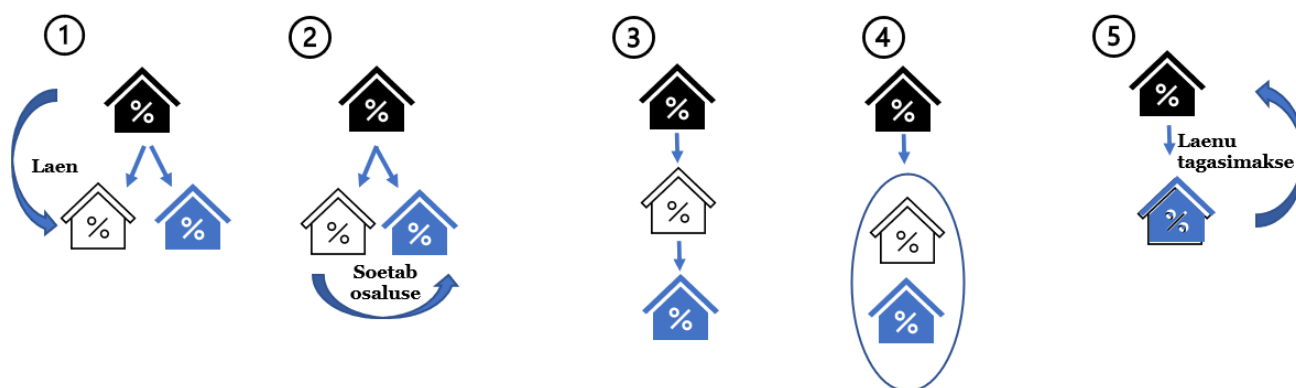
Muuhulgas võib praktikas esinda olukordi, kus tehinguga ei teki topelt mahaarvamist ega topelt maksuvabastust, kuid tehingud on tehtud maksueelise saamise eesmärgil, võlakohustuse alla surumisel puudub igasugune äriplaneerimise eesmärk või mõistlik selgitus (kui maksueelise saamine välja jätta).

NÄIDE 2

Eestis viiakse läbi kontsernisisene *debt push-down* tehing, kus emaühingul on algul kaks tütarühingut. Emaühingu soov on teha kontsernis ümberstruktureerimine nii, et kahe tütarühingu asemel oleks üks tütarühing. Soovitud struktuuri saavutamiseks annab emaühing ühele tütarühingule laenu, et see temalt teise tütarühingu endale soetaks. Soetamise järgselt toimub kahe tütarühingu ühinemine ning peale seda tagastatakse laen emaühingule (vt joonist 3).

Soovitud struktuuri saavutamiseks saavad tütarühingud ühineda ka ilma eelneva laenukapitalil põhinevat ostu-müügi tehingut tegemata. Sellisel juhul ei tekiks ka emaühingu ees laenu ja intresside maksmise kohustust, mis võimaldab emaühingul sisuliselt kasumit ühinenud tütarühingutest maksuvabalt välja viia.

Joonis 3

Kui eelnevalt kirjeldatud tehingute ahelal ei olnud **muud ärilist eesmärki või muud majanduslikku sisu**, on maksuhalduri hinnangul tegemist agressiivse maksuplaneerimisega, kuna emaühing oleks saanud oma kaks tütarühingut ühendada ka ilma vahepealse laenutehinguta.

Eelnevalt kirjeldatud näitele sarnase maksueelise saavutab ka olukorras, kus musta värvi emaühing teeb

ühe tütarühinguga mitterahalise sissemakse teise tütarühingusse ja seejärel toimub ühinemine (*equity push-down* tehing). Selle tulemusena tekib näiline õigus deklaratsioonil kajastada omakapitali sissemakse, mille arvelt saab maksuvabalt omakapitali väljamakseid teha. Kui muud tingimused on samad ja tehingu eesmärk on maksueelise saamine, siis on tehing maksustatav sarnastel tingimustel, kui eelnevalt näitlikustatud *debt push-down* tehing olenemata asjaolust, et laenu asemel kasutati omakapitali.

Lisaks näitele toob maksuhaldur **näitliku loetelu asjaoludest**, mida maksumaksja enda tehingu puhul hinnata saab ja mida ka maksuhaldur tehingute kontrollimisel arvestada võib, **otsustamaks, kas *debt push-down* või *equity push-down* tehing (koos ühinemisega) tehti majanduslikest ja ärilistest asjaoludest lähtudes või on tegemist maksueelise eesmärgil tehtud tehinguga. NB!** Tegemist on asjaolude mitteammendava loeteluga ning konkreetsetes asjas tuleb enamasti lähtuda mitte ühest või teisest asjaolust eraldi, vaid asjaolude kogumist.

Asjaolud, mis viitavad, et **tegemist on maksueelise eesmärgil tehtud tehinguga**

- ✓ Ajaline periood – SPV loomine, sihtühingu ostmise ning SPV ja sihtühingu ühendamine toimuvad lühikese perioodi sees (nt vähem kui ühe aasta jooksul).
- ✓ Töötajad ja nende roll tehingus – SPV/tütarühing ei oma töötajaid või on tema töötajad seotud emaühinguga või sihtühinguga (nt on SPV/tütarühingu töötajad ühtlasi emaühingu või sihtühingu võtmeisikud). Või peavad sihtühingu omandamiseks finantseerijaga läbirääkimisi tegelikult emaühingu ehk SPV/tütarühingu omanikuga seotud isikud (emaühingu töötajad või juhatuse liikmed).
- ✓ SPV/tütarühingu registreerimise aeg – SPV/tütarühing luuakse vahetult enne või samaaegselt sihtühingu omandamisega seotud läbirääkimiste lõpule jõudmise faasis ja sihtühingu ostutehinguga.
- ✓ SPV otstarve – see on loodud üksnes ühe sihtühingu ostmiseks, sellel ei ole muud või sisulist majandustegevust, teda ei saa lugeda varahaldusühinguks ning ta ei hakka tegelema ka sihtühingut toetavate tegevustega (nt ei osuta juhtimisteenust, raamatupidamist jne).
- ✓ Muu vara puudumine – SPV/tütarühing omandab ainult osaluse sihtühingus ning tal ei ole muud vara.
- ✓ Ettevõtte, mitte kontsernipõhine lähenemine – tehinguosalised ei suuda tõendada, et selline tehingustruktuur teenib SPV/tütarühingu huve, mitte kontserni või emaettevõtte huve. Nt ei ole põhjendatud olukord, kus kogu struktuur on tervikuna finantsiliselt kasulik emaühingule, kuid ei ole kasulik SPV-le/tütarühingule.

- ✓ Võõrvahendite kaasamise põhjendatus – tehingu finantseerimisel oli emaühingul olemas finantsiline võimekus omavahenditest sihtühingu omandamiseks, kuid sellest hoolimata kasutati laenu alla surumise võimalust ja **seejuures ei olnud tehingul muud eesmärki kui maksueelise saamine**.

Asjaolud, mis viitavad, et tehingul on majanduslik sisu

- ✓ Kulude kokkuhoid – tehing koos ühinemisega aitab äriühingul oluliselt kulusid kokku hoida ja seda on võimalik numbriliselt tõendada. Nt refinantseeritakse tehingu tulemusel sihtühingu kommertspankadest võetud krediitkohustuste kõrgemaid intressimäärasid madalamaks (tehingu tulemusel väheneb intressikohustus).
- ✓ Parema finantspositsioon – saavutatud olukord võimaldab parandada finantspositsiooni, mis on vajalik äri arendamiseks. Seejuures peab olema võimalik sedagi numbriliselt tõendada. Nt tehing parandab laenuvõimekust.
- ✓ Esineb mõni muu majanduslik või juriidiline usutav ja veenev põhjendus – näiteks kui ühinemine ja laenukohustuse jätmine tütarühingu kanda on vajalik krediitdiasutusest sihtühingu osaluse soetamiseks võetud laenu tagamiseks või muude krediitdiasutustele kehtivate nõude täitmiseks. Siinkohal tuleb siiski arvestada ka punktis „**Võõrvahendite kaasamise põhjendatus**” selgitatut. St kui emaühingul endal oli tegelikult sihtühingu soetamiseks finantsiline võimekus olemas ja muud eesmärki, kui maksueelise saamine ei olnud, siis ei pruugi selgitus, et tehing struktureeriti sel viisil vaid krediitdiasutuse nõudel, usutav ja veenev olla.

MÄRKUS

¹ Sellisel juhul on tegemist *equity push-down* tehinguga, kus laenukapitali asemel kasutatakse omakapitali. Võrreldes *debt push-down* tehinguga seisneb erinevus selles, et ei teki täiendavat intressikulu, mille arvelt täiendavalt maksuvabalt kasumit Eestist välja viia, kuid saavutatud maksueelis on kuritarvituse korral sarnane. **Tagasi teksti juurde**

Viimati uuendatud 18.12.2024

Maksustamise alused

Kui eelnevate näidete või loetelu hindamise tulemusel selgub, et tehing (koos ühinemisega) põhjustab hübriidse ebakõla või selle põhieesmärk või üks põhieesmärkidest on saada maksueelis, mis on vastuolus kohaldatava maksuõiguse või välislepingu sisu või eesmärgiga, ja mis ei ole kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid arvesse võttes tegelik, on maksuhalduril tulumaksuseaduse hübriidse ebakõla sätete (**tulumaksuseaduse (TuMS) §-d 54⁶–54⁹**) või üldise kuritarvituse vastase sätte alusel õigus maksustada *debt push-down* tehingut (**TuMS § 5¹**).

Rohkem infot TuMS § 5¹ kohaldamisest

Kui *debt push-down* tehingu tulemusena tekib maksustamise ebakõla, siis maksustatakse tehingut TuMS §-de 54⁶–54⁹ alusel. See tähendab, et tulumaksuga maksustatakse summa, mida tasuti Eesti äriühingu tasandil intressimaksena. Maksustamise ebakõla põhjustanud summa **TuMSi 10². peatüki** alusel deklareeritakse deklaratsiooni TSD lisa 6 II osas koodil 6240 liigiga 623.

Kui maksustamise ebakõla ei esine või maksuhalduril on alust arvata, et esineb kuritarvitus, tuleb hinnata, kas tegemist on maksueelise eesmärgil tehtud tehinguga TuMS § 5¹ tähenduses.

Maksueelise eesmärgil tehtud *debt push-down* tehingud (TuMS § 5¹) maksustatakse **TuMS § 50 lg 1** alusel. Kuritarvitusega tehingu puhul maksustatakse selle tulemusena alusetult tekitatud intressi kui ka laenu põhiosa tagasimakseid, kuna mõlemad makstake sihtühingu rahavoogude arvelt. Pärast ühinemist tehtud väljamaksed maksustatakse sihtühingu tasandil juriidilise isiku tulumaksuga määras 20/80, alates 2025. aastast 22/78 (**TuMS § 4 lõiked 1 ja 1¹**).

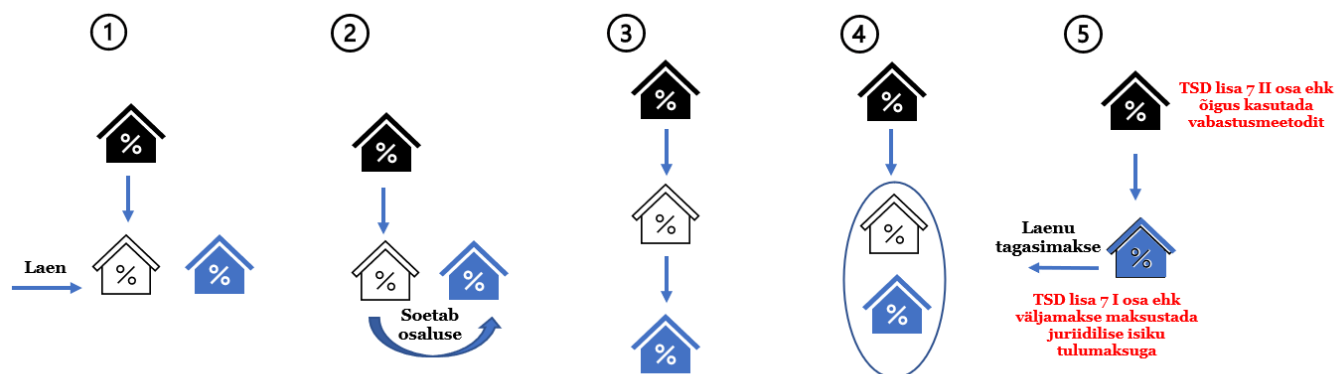
Debt push-down tehingute kontekstis tähendab see olukorda, kus ühinemise tulemusel makstakse võetud laen ostetud äriühingu kasumi arvelt, mistõttu on Maksu- ja Tolliamet (MTA) seisukohal, et nii laenu põhiosa kui ka intressikohustuse tagasimaksed on kuritarvituse või maksueelise saamise eesmärgil tehtud tehingute puhul ühinenud ühingu tasandil käsitletavad kasumi jaotamisena.

Laenu- ja intressimaksete ümberkvalifitseerimine kasumi jaotamiseks on MTA hinnangul kuritarvituse korral võimalik lähtuvalt sisust, kuna laenu võtnud ühing ei maksnud võetud finantskohustust oma vahenditest tagasi, vaid seda tehti sihtühingu rahavoogudest. Kui sihtühing ei maksaks enda ostuks võetud laenu oma rahavoogude arvelt kinni, vaid maksaks osanikele/aktsionäridele dividende, oleks kasumi jaotamine maksustatud TuMS § 50 lg 1 alusel ning väljamakselt kuuluks tasumisele tulumaks. Kui sihtühing kasumit ei jaota, vaid see makstakse peale ühinemist laenu nime all võlausaldajale tagasi ning kogu tehinguteahela eesmärk on olnud maksudest kõrvale hoidumine, on MTA hinnangul tegemist sisust lähtuvalt sihtühingu kasumi jaotamisega ning selle tehinguga saadakse põhjendamatu maksueelis.

TuMS § 5¹ lubab maksustamisel jätta arvesse võtmata tehingut või tehingute ahelat, mille eesmärk või üks põhieesmärkidest on saada maksueelis. Kui selgub, et ühinenud ühing on saanud **põhjendamatu**

maksueelise, kuna dividendide maksmise asemel makstakse võetud laen ja laenuga kaasnev intressikohustus kinni ilma, et sellelt tuleks tulumaksu tasuda, annab nimetatud säte MTA-le õiguse tehingud ümber kvalifitseerida ja maksustada tulumaksuga.

Joonis 4

Kasumi jaotamine kuulub ühinenud ühingu tasandil deklareerimisele vormi TSD lisa 7 I osas koodiga 7008, vormil INF on väljamakse liik „DK” ning väljamakse kuulub maksustamisele juriidilise isiku tulumaksuga määras 20/80, alates 2025. aastast 22/78 (TuMS § 4 lõiked 1 ja 1¹).

Kuigi laen makstakse tagasi ja maksustatakse tulumaksuga ühinenud ühingu tasemel, on emaühingul, kes on skeemi initsiaator ja joonistel musta värvi äriühing, õigus topeltmaksustamise vältimiseks kasutada vabastusmeetodit (vt joonist 4). Vabastusmeetodi kasutamise õigus tekib emaühingul maksuõiguses kehtiva ühetaolise maksustamise põhimõtte alusel, mille kohaselt tuleb kõiki sarnases situatsioonis olevaid ühingu ja isikuid kohelda võrdselt. Kui MTA hinnangul on tegemist TuMS § 50 lg 1 alusel kasumi jaotamisega, siis osanikele/aktsionäridele dividende jaotamisel oleks juriidilisel isikul õigus kasutada vabastusmeetodit. See tähendab, et ka selles juhendis toodud tehingu puhul peab vabastusmeetodi kasutamise võimalus säilima siis, kui laenu ja intressi tagasimaksed hinnatakse ümber ning maksustatakse kasumi jaotamisena. See tähendab, et musta värvi ühingul (teisisõnu ühinenud ühingust kõrgemal oleval ühingul) on õigus deklareerida makstud summa deklaratsiooni TSD lisa 7 II osas koodiga 723, kui tegemist on Eestis registreeritud ühinguga.

Kui sihtühing ei maksaks emaühingule enda ostuks emaühingult võetud laenu oma rahavoogude arvelt kinni, vaid maksaks osanikele/aktsionäridele dividende, oleks kasumi jaotamine maksustatud TuMS § 50 lg 1 alusel ning väljamakselt kuuluks tasumisele tulumaks.

Kui maksueelise saamise eesmärgil tehtud tehing tehakse laenu asemel omakapitaliga (*equity push-down* tehing), siis on maksustamise aluseks TuMS § 50 lg 2. Täpsemalt maksab residendist äriühing tulumaksu aktsia- või osakapitali või sissemaksete vähendamisel, aktsiate, osade, osamaksete või sissemaksete (edaspidi osalus) tagasiostmisel või tagastamisel või muul juhul omakapitalist tehtud väljamaksete summa osalt, mis ületab äriühingu omakapitali tehtud rahalisi ja mitterahalisi sissemakseid. Näiteks olukorras, kus tehakse joonisel 3 kajastatud struktureerimise tehing omakapitaliga (st emaühing teeb ühe tütarühinguga teise mitterahalise sissemakse või laenuõudega

mitterahalise sissemakse), siis tekib olukord, kus tütarühingu võib deklaratsiooni TSD lisa 7 osas la koodil 7030 deklareerida omakapitali sissemakse, kuid kui tegemist on maksueelise saamise eesmärgil tehtud tehingutega, siis sellise omakapitali sissemakse deklareerimine ei ole lubatud. Arvestades, et sellisel juhul tekib väljamakse tegemisel olukord, kus väljamaksed ületavad sissemakse, siis tekib sihtühingu tasandil maksukohustus, kuna omakapitali väljamakse tuleb deklareerida vormi TSD lisa 7 koodil 7060.

Topeltmaksustamise vältimiseks on ka *equity push-down* tehingute puhul emaühingul õigus kasutada vabastusmeetodit. See tähendab, et musta värvi ühingul on õigus deklareerida maksustatud summa deklaratsiooni TSD lisa 7 II osas koodiga 730, kui tegemist on Eestis registreeritud ühinguga.

Viimati uuendatud 18.12.2024